

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 145/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. M. H., B., správcu konkurznej podstaty úpadcu – P., spol. s r. o., P., zastúpeného advokátom JUDr. J. M., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 12 Cbi/61/2013-221 zo 17. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. M. H. **o d m i e t a** ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2013 doručená sťažnosť JUDr. Ing. M. H. (ďalej len „sťažovateľ“), správcu konkurznej podstaty úpadcu – P., spol. s r. o. (ďalej len „úpadca“), ktorou namieta porušenie svojho

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 12 Cbi/61/2003-221 zo 17. decembra 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že pôvodný správca konkurznej podstaty úpadcu podal 3. októbra 2003 krajskému súdu proti žalovanej – V., a. s., B. (ďalej len „žalovaná“) – žalobu o zaplatenie sumy 141 101 206 Sk (4 683 701,98 €) s príslušenstvom. Uvedené konanie o zaplatenie pohľadávky zaradenej do súpisu konkurznej podstaty úpadcu je vedené krajským súdom pod sp. zn. 12 Cbi/61/2003.

Podaním zo 14. marca 2012 v súlade s § 141a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalovaná navrhla, aby konajúci súd uložil sťažovateľovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 5 % zo sumy uplatňovanej v označenom konaní, tvrdiac, že podľa jej názoru sú splnené všetky zákonné podmienky na uloženie takejto povinnosti.

V nadväznosti na návrh žalovanej krajský súd uznesením č. k. 12 Cbi/61/2003-198 z 2. júla 2012 rozhodol tak, že ho zamietol. Toto uznesenie však na odvolanie žalovanej Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 3 Obo 69/2012-216 z 27. septembra 2012 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie s tým, že *„v novom konaní prvostupňový súd nebude splnenie podmienky danej v § 141a O. s. p. posudzovať u správcu konkurznej podstaty ako u navrhovateľa predmetného konania a zároveň bude splnenie podmienky posudzovať v súlade so zákonom o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01. 01. 2006“*.

Po vrátení veci na ďalšie konanie krajský súd napadnutým uznesením uložil sťažovateľovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v sume 234 185,09 €, pričom v zmysle odôvodnenia napadnutého uznesenia považoval krajský súd za preukázané, že zákonné podmienky na uloženie povinnosti žalovanej zložiť preddavok na trovy konania

podľa § 141a OSP sú splnené. Sťažovateľ zastáva názor, že krajský súd napadnuté uznesenie nedostatočne odôvodnil, pretože z neho nie je zrejmé, na základe akých skutočností k takýmto záverom.

Sťažovateľ najmä tvrdí, „že v napadnutom uznesení o uložení povinnosti zloženia preddavku na trovy konania absentujú skutočnosti, na základe ktorých Krajský súd v Bratislave dospel k záveru, že u žalobcu nie sú v konaní pod spis. zn. 13 Cbi 61/2003 (správne má byť 12 Cbi/61/2003, pozn.) splnené predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 OSP v celom rozsahu“. V spojitosti s tým sťažovateľ namieta, že krajský súd „v rozpore so záväzným pokynom súdu vyššieho stupňa a zákonnou úpravou obsiahnutou v ust. § 138 OSP neskúmal majetkové pomery úpadcu v čase rozhodovania o návrhu žalovaného na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania. V odôvodnení napadnutého uznesenia len jednoducho a vágne konštatoval, že žalobca nie je oslobodený od povinnosti zaplatiť súdny poplatok, pričom splnenie tejto podmienky súd nielenže nezdôvodnil, ale napokon ani fakticky vôbec neskúmal aktuálne majetkové pomery úpadcu, majúce podstatný vplyv na uloženie povinnosť zložiť preddavok na trovy konania. Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave je tak založené iba na jeho dohadoch, resp. predpokladoch o majetkových pomeroch úpadcu bez akéhokoľvek reálneho skutkového zistenia o týchto skutočnostiach.“.

Podľa sťažovateľa krajský súd neprihliadol na skutočnosť, že majetkové pomery úpadcu sa od zaplatenia súdneho poplatku (ktorý bol zaplatený 16. augusta 2004 v sume 600 000 Sk) „mohli zmeniť takým spôsobom, že by mohli odôvodňovať oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu a tieto aktuálne pomery úpadcu v rozpore so zákonom a záväzným pokynom súdu vyššieho stupňa ani neskúmal“.

Sťažovateľ taktiež vyslovuje názor, že „uloženie povinnosti na zloženie preddavku na trovy konania v konaní súvisiacom s konkurzným konaním vedeným Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 4 K 262/1999 je v rozpore s účelom ust. § 141a OSP, v rozpore s ustanoveniami § 25 ods. 2 a § 33 ods. 1 písm. b) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, v znení neskorších predpisov, ako ja so samotným účelom konkurzného

konania“. Ako kolidujúce so zákonom sa sťažovateľovi javí, aby súdy ukladali povinnosť zložiť preddavok na trovy konania správcovi konkurznej podstaty, ktorý v konečnom dôsledku v prípade jeho neúspechu vo veci v zásade nemôže náhradu trov konania uhrádzať.

Uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania v konaní, v ktorom sa ako správca domáha zaplatenie pohľadávky patriacej do konkurznej podstaty úpadcu, považuje sťažovateľ za hrubé a nezákonné znemožnenie *„povinnosti správcu vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou, speňažovať majetok patriaci do konkurznej podstaty, a tým aj uspokojovať nároky veriteľov úpadcu v zmysle zákona o konkurze a vyrovnaní“*.

V súvislosti s rozhodovacou činnosťou ústavného súdu sťažovateľ poukazuje na vec vedenú pod sp. zn. I. ÚS 112/2012, v rámci ktorej sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že jej Okresný súd Poprad svojím uznesením uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v sume 792 850 €. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 7. marca 2012 prijal sťažnosť na ďalšie konanie a zároveň odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia Okresného súdu Poprad. Neskôr *nálezom č. k. I. ÚS 112/2012-30 rozhodol, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené postupom a uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 13 C 270/08-938 z 9. januára 2012, t. j. vydaním uznesenia o povinnosti zložiť preddavok na trovy súdneho konania.*

Sťažovateľ odvolávajúc sa na uvedenú argumentáciu navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie ním označených práv napadnutým uznesením, toto uznesenie zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo

ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podla § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky . 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorsich predpisov (dalej len „zákon o ústavnom súde“) každý navrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého navrhu ústavný súd skúma, i dôvody uvedene v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na dalsie konanie. Podla tohto ustanovená navrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, navrhy, ktoré nemajú nalezitosti predpisane zákonom, neprípustné navrhy alebo navrhy podane niekým zjavne neoprávneným, navrhy podane oneskorene, ako aj navrhy zjavne neopodstatnené moze ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Zo sťažnosti možno vyvodit, že jej podstatou je námietka sťažovateľa, podla ktorej uznesením krajskeho súdu . k. 12 Cbi/61/2003-221 zo 17. decembra 2012 došlo k neprípustnému zásahu do jej základného práva na súdnu ochranu podla l. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podla l. 6 ods. 1 dohovoru, a to konkrétne vytváraním neprimeraných prekazok v jeho prístupe k súdu.

Podla názoru ústavného súdu je v posudzovanom prípade už na prvý pohľad zrejmé, že napadnutým uznesením krajskeho súdu k neprípustnému zásahu do oznacenych práv sťažovateľa dost nemohlo. Samotné vydanie napadnutého uznesenia, ale ani nadobudnutie právoplatnosti tohto uznesenia nemá totiž bez dalsieho za následok stratu prístupu k súdu pre sťažovateľa. K takýmto dôsledkom by totiž mohlo dost až prípadným vydaním uznesenia o zastavení konania v zmysle § 141a ods. 1 poslednej vety OSP, podla ktorého ak navrhovateľ preddavok na trovy konania v určenej lehote nezloi a odporca, ktorý má povinnosť zloit preddavok, ho zloil, súd konanie v lehote 15 dní od uplynutia lehoty

na zloženie preddavku na trovy konania zastaví (obdobne pozri napr. II. ÚS 129/2012, II. ÚS 135/2012, IV. ÚS 624/2012, II. ÚS 142/2013).

Na rozdiel od uznesenia o povinnosti zložiť preddavok v zmysle § 141a ods. 1 poslednej vety OSP proti uzneseniu o zastavení konania je prípustné odvolanie a vo vzťahu voči prípadnému nepriaznivému potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu prichádza do úvahy aj podanie dovolania, a to s prihliadnutím na dôvod uvedený § 237 písm. f) OSP. V rámci odvolacieho konania, ako aj v rámci dovolacieho konania proti prípadnému potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu o zastavení konania bude mať sťažovateľ možnosť uplatňovať všetky tie zásadné námietky, ktoré sú obsahom sťažnosti podanej ústavnému súdu. Všeobecné súdy preto v takomto prípade budú mať možnosť skúmať, či prípadné zastavenie konania pre nezaplatenie preddavku na trovy konania je v danom prípade zlučiteľné s tými právami, porušenie ktorých sťažovateľ touto sťažnosťou namieta. Za týchto okolností ústavný súd považuje podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy za predčasné, keďže sťažovateľ bude mať v ďalšom priebehu konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 12 Cbi/61/2003 k dispozícii účinné právne prostriedky na ochranu svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustnú.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považoval za potrebné vyjadriť sa aj k poukázaniu sťažovateľa na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 6. júna 2012. *V súvislosti s uvedeným ústavný súd nemôže spochybňovať, že v obdobnej právnej veci nálezom sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 6. júna 2012 vyslovil porušenie práv sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru, ku ktorým malo dôjsť uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 13 C 270/08-938 z 9. januára 2012, ktorým bola účastníkovi konania uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, avšak zároveň zdôrazňuje, že s prihliadnutím na ďalšiu rozhodovaciu činnosť ústavného súdu išlo o ojedinelý (menšinový) názor jedného zo senátov ústavného súdu, ktorého ojedinelosť preukazuje aj neskoršie uznesenie toho istého senátu (I. ÚS), ktorý v obdobnej veci uznesením sp. zn. I. ÚS 440/2012 z 3. októbra*

2012 (teda po vydaní uznesenia sp. zn. I. ÚS 112/2012) sťažnosť už meritórne neposudzoval, ale ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2013